

CHÚA NHẬT 1 MÙA CHAY B MÙA THANH TÂM TÂM HỒN

+++

A. DẪN NHẬP

Chúng ta đã bước vào mùa Chay thánh từ hôm thứ tư lễ Tro. Ai trong chúng ta cũng biết rằng Mùa Chay là thời gian thuận lợi giúp các tín hữu chú trọng vào việc sám hối bằng việc ăn chay, cầu nguyện và bố thí. Đề tài này đã có từ lâu trong Giáo hội và đã trở thành truyền thống lên mãi tới thời các giáo phụ.

Bài Tin mừng Chúa nhật thứ nhất hôm nay cho chúng ta biết Đức Giêsu sau khi đã chịu phép rửa của ông Gioan và được tuyên phong là Con yêu dấu của Chúa Cha, đã vào trong hoang địa ăn chay 40 đêm ngày và đã bị ma quỷ cám dỗ.

Khác với thánh Matthêu và Luca, thánh Marcô nói rất vắn tắt không cho biết diễn tiến cám dỗ và Chúa đã chiến thắng như thế nào. Tuy nhiên, Giáo hội cho chúng ta nghe đọc đoạn Tin mừng này để mời gọi chúng ta chiêm ngắm hình ảnh Đức Giêsu như kiểu mẫu và bảo đảm cho chúng ta cuộc chiến đấu với Satan và những cám dỗ của nó. Chúng ta sẽ bị ma quỷ cám dỗ nhưng theo gương chiến đấu của Đức Giêsu và với sự trợ giúp của Ngài, chúng ta sẽ thắng chúng.

B. TÌM HIỂU LỜI CHÚA.

+ **Bài đọc 1** : St 9,8-15.

Nhiều tôn giáo cũng có biết đến một trận hồng thủy do các thần gây nên để tiêu diệt một nhân loại phản loạn. Riêng Thánh Kinh trình bày cho chúng ta việc Thiên Chúa tạo nên một trận đại hồng thủy tiêu diệt loài người tội lỗi. Nhưng cũng trình bày cho chúng ta một Thiên Chúa tốt lành, Ngài sẽ phục hồi những gì nạn hồng thủy phá hủy và xây dựng lại một nhân loại trong một bầu khí giao ước và chia sẻ. Ngài cũng hứa sẽ không bao giờ cho nạn hồng thủy tiêu diệt loài người nữa; và dấu hiệu giao ước Ngài ký kết với loài người là chiếc cầu vồng.

Vì thế, cho dầu tội lỗi chúng ta và thế gian có thể nào đi nữa, chúng ta đừng thất vọng, hãy tin tưởng vì nơi Thiên Chúa luôn có sự tha thứ và cứu vớt : chính vì Ngài là Tình yêu vô tận

+ **Bài đọc 2** : 1 Pr 3,18-22.

Muốn khích lệ các tín hữu đang bị ngược đãi, thánh Phêrô nhắc lại nạn hồng thủy xưa và coi đó là hình bóng của phép rửa tội. Cũng như ngày xưa Thiên Chúa nhân từ đã cứu sống ông Noe và gia đình ông thế nào thì ngày nay phép rửa cũng cứu thoát con người khỏi tội lỗi, giải thoát con người khỏi hình phạt do tội gây nên. Muốn được như thế chúng ta phải cam kết sống như Chúa Kitô, tức là phải từ bỏ mình và phục vụ vô vị lợi vì lòng mến Chúa và yêu thương tha nhân.

+ **Bài Tin mừng** : Mc 1,12-15.

Thánh Marcô nói tóm tắt việc khởi đầu sứ mạng của Đức Giêsu với hai biển cố quan trọng :

- Vào hoang địa bị ma quỷ cám dỗ.
- Rao giảng Tin mừng tại Galilêa.

Trong suốt 40 đêm ngày chay tịnh (như thời gian xảy ra cơn hồng thủy) Đức Giêsu với tư cách là con người đã bị ma quỷ cám dỗ để đi sai đường lối của Thiên Chúa, nhưng Ngài đã chiến đấu dũng mạnh và chiến thắng vinh quang để đi đúng đường lối của Chúa là dẫn thân vào công cuộc cứu chuộc nhân loại.

Sau thời gian chay tịnh, Ngài khởi đầu công cuộc rao giảng Tin mừng với đề tài cũng giống như của ông Gioan Tẩy giả : "*Hãy sám hối và tin vào Tin mừng*".

Cuộc chiến đấu và chiến thắng của Đức Kitô cũng phải là cuộc chiến đấu và chiến thắng của chúng ta, nghĩa là hãy sống thân mật với Chúa bằng cầu nguyện để có thể mạnh mẽ chống lại sự dữ tấn công chúng ta.

C. THỰC HÀNH LỜI CHÚA.

Chiến thắng cám dỗ của ma quỷ.

I. ĐỨC GIÊSU BỊ CÁM DỠ.

1. Ngài vào trong sa mạc.

Sau khi đã chịu phép rửa của ông Gioan và được tuyên dương là Con Yêu Dấu của Thiên Chúa Cha, Đức Giêsu được đẩy vào sa mạc để sống gần gũi với Thiên Chúa, sống trong tình thân mật của Ngài. Chính tình yêu đó đẩy bước chân Ngài vào sa mạc để sống thân mật với Thiên Chúa, để sống trọn vẹn 40 năm trời Dân Chúa xưa đã sống trong sa mạc, nhưng không được tốt lành hoàn toàn.

2. Ngài ăn chay 40 đêm ngày.

Vào trong hoang địa để sống với Cha Ngài, Đức Giêsu cũng đồng thời ăn chay 40 đêm ngày. Nói Ngài ăn chay 40 đêm ngày là có ý nói Ngài ăn chay một thời gian đáng kể chứ không hiểu theo nghĩa đen như chúng ta hiểu ngày nay. Chúng ta cũng thấy trong Cựu ước hay dùng con số 40 : Maisen được cho biết đã lên đỉnh núi với Chúa Giavê 40 ngày (Xh 24,18); sau khi được bữa ăn của thiên sứ, Elia đã đủ sức đi trong 40 ngày lên núi Horeb (1 V 19,8).

3. Ngài bị Satan cám dỗ và đã thắng.

Trong thời gian ăn chay đó, Đức Giêsu bị Satan cám dỗ. Từ ngữ *Satan* trong Hi văn chỉ có nghĩa đơn giản là kẻ chống đối, kẻ thù, và sau cùng là thế lực chống lại Thiên Chúa. Thánh Marcô không nói rõ diễn tiến cơn cám dỗ như thánh Matthêu nhưng cơn cám dỗ đều qui về một điểm là chúng muốn làm cho Ngài bỏ ý tưởng cứu chuộc để đi vào quan điểm của người Do thái, vật chất và trần tục. Đức Giêsu đã cương quyết chống lại cơn cám dỗ ấy và Satan đã thất bại nặng nề trong cơn cám dỗ kéo dài trong suốt 40 đêm ngày.

Truyện : Anh nông dân keo kiệt.

Một nông dân kia giàu có nhất huyện nhưng lại rất keo kiệt. Một biển cổ xảy đến trong đời ông khiến ông kịp thời hối cải. Ông ý thức rằng mình chỉ là người quản lý : quản lý đất đai và tiền bạc.

Không lâu sau đó, một người láng giềng nghèo bị cháy hết nhà cửa. Người này đến cửa nhà ông xin ăn. Người nông dân giàu, có ý định cho người nông dân nghèo kia nguyên cả cái đùi heo trong bếp nhà ông. Ông nghe quỷ thì thầm bên tai : "Cho hẳn cái đùi heo nhỏ nhất ấy". Ông nhà giàu cố gắng chiến đấu với tính keo kiệt cố hữu của mình. Sau nhiều nỗ lực, cuối cùng lòng quảng đại đã thắng tính keo kiệt ấy. Ông lựa lấy cái đùi heo lớn nhất để biếu người nông dân nghèo. Ngay tức khắc, ma quỷ liền cười nhạo ông: "Mày khùng quá"! Nhưng người nông dân đã biết cách bịt miệng tên quỷ. Ông bảo nó: "Nếu mày không im, tao sẽ cho hết mọi cái đùi heo tao có bây giờ".

Cám dỗ không thể làm hại được người ta khi người ta không theo cám dỗ ấy, và điều đó lại càng hiệu nghiệm hơn khi có sự trợ lực từ nhiều phía, nhất là của Thiên Chúa.

II. CHÚNG TA CŨNG BỊ CÁM DỠ.

1. Các giai đoạn của cám dỗ.

Cám dỗ chỉ có nghĩa là xúi giục người ta bỏ điều lành mà làm điều xấu. Chính Satan đã cám dỗ Đức Giêsu bỏ ý hướng tốt lành của Cha Ngài để theo đường lối của thế gian. Nhưng cần phải phân biệt 3 giai đoạn của cám dỗ :

- a) Gọi lên một hình ảnh.
- b) Làm cho thích thú hoặc hướng chiều về sự ác.
- c) Sau cùng là ưng thuận.

Satan chỉ có thể làm được nơi Đức Giêsu ở giai đoạn thứ nhất : gọi hình ảnh hoặc một sự vật ở giác quan hoặc ở trí tưởng tượng.

Truyện : Cách vượt ngục đặc biệt

Một phạm nhân vượt ngục một cách rất khác thường. Người này bị nhốt trong một tháp cao, cao đến nỗi không ai có thể trèo xuống được. Để vượt ngục, người này nhổ hai sợi tóc mỗi ngày và xe lại với nhau. Sau một thời gian, người ấy đã có thể làm được một sợi dây bằng tóc. Người ấy thả sợi dây tóc đó xuống dưới cửa sổ của nhà tù và một người bạn đợi sẵn ở dưới buộc một sợi lụa vào đầu sợi dây tóc và ở cuối sợi chỉ lụa lại buộc một sợi dây dài và cuối sợi dây dài đó lại buộc một sợi dây thừng nhỏ, đầu sợi dây thừng nhỏ lại buộc một sợi dây thừng lớn. Người tù đã dùng sợi dây thừng lớn này để vượt ngục.

Đó chính là đường lối ma quỷ cám dỗ bản tính yếu hèn của ta.. Chúng ta giam tù các dục vọng của ta, nhưng ma quỷ giúp chúng vượt ngục dần dần. Rất ít khi ma quỷ cám dỗ ta phạm tội trọng ngay từ đầu. Như thế sẽ khiến ta sợ. Nhưng chúng cám dỗ ta phạm một lỗi nhỏ để rồi dẫn chúng ta đến chỗ phạm tội trọng. Không bao giờ chúng cám dỗ ta làm hai điều một trật. Còn đủ thời giờ để cám dỗ chúng ta phạm tội kia. Nhưng chúng cám dỗ ta thế nào để cơn cám dỗ này đưa đến một cám dỗ khác, rồi một cơn cám dỗ khác nữa và cứ thế tiếp tục cho đến khi chúng ta phạm tội trọng. (W.J. Diamond, Đồng cỏ non, 1968, tr 51)

2. Những lợi ích của cám dỗ.

Trong cuộc sống, không ai tránh được cuộc tấn công của cám dỗ, nhưng điều chắc chắn là những cuộc cám dỗ không nhằm mục đích khiến chúng ta phải sa ngã, nhưng làm cho linh hồn chúng ta được trưởng thành, được trung kiên thi hành ý Chúa. Cơn cám dỗ có lợi cho ta vì :

- Lập công phúc khi chiến thắng cám dỗ.
- Sống khiêm nhường và nhận ra sự bất lực của mình để trông cậy vào Chúa.
- Thúc đẩy cầu nguyện, vì Chúa phán: "Hãy tỉnh thức và cầu nguyện kẻo sa cám dỗ".
- Sau cơn cám dỗ ta được vui mừng an ủi vì "Gieo trong đau thương, gặt trong vui mừng".

3. Kitô hữu trước những thử thách.

Sống giữa trần gian này là phải chiến đấu và lấy quyết định. Đức Giêsu tuy là Con Thiên Chúa, Ngài đã làm người và Ngài đã không đi ra ngoài qui luật ấy. Ngài cũng đã chịu thử thách như Adong trong vườn địa đàng và như dân Do thái suốt 40 năm trong hoang địa. Nhưng khác với Adong và dân Do thái suốt 40 năm trong hoang địa : Ngài đã chiến thắng Satan, và sự chiến thắng này là nhờ vào sức mạnh của Thiên Chúa.

Ngày nay nhiều người cho rằng cám dỗ của ma quỷ liên quan đến ba đối tượng là **đanh, lợi, thú**. Ham danh, ham lợi, ham phú quý là bản tính của con người. Ai cũng muốn địa vị cao sang, ai cũng muốn giàu có, ai cũng ham thích thú vui. Hoặc như quan niệm của Tây phương thì cám dỗ xoay quanh **Avoir** (cái có), **Savoir** (cái biết) và **Pouvoir** (quyền lực). Đây là những cám dỗ triền miên mà con người ở mọi thời đại luôn gặp phải. Điều quan trọng là phải tỉnh thức, "*phải sám hối và tin vào Tin mừng*" (Mc 1,15b) thì mới có thể vượt qua được cơn cám dỗ ấy

III. PHẢI CHIẾN THẮNG CÁM DỠ.

1. Trước cái thế giăng co.

Đức Giêsu bị cám dỗ trước cái thế giăng co giữa lời kêu gọi của Thiên Chúa Cha và lời kêu gọi của Satan : Thiên Chúa nói với Đức Giêsu "Hãy thiết lập vương quyền bằng tình thương", còn Satan lại bảo Đức Giêsu: "Hãy thiết lập một chế độ độc tài bằng bạo lực". Hôm đó, Đức Giêsu đã phải chọn giữa phương pháp của Thiên Chúa và đường lối của kẻ thù địch với Thiên Chúa.

Trong con người chúng ta có hai khuynh hướng trái ngược nhau : Một khuynh hướng kéo con người đi lên, khuynh hướng kia kéo con người đi xuống. Đời người đúng là một đấu trường giữa thiện và ác. Thánh Phaolô đã có kinh nghiệm về vấn đề này khi Ngài nói: "*Tôi không hiểu nổi việc tôi làm : điều tôi muốn thì tôi không làm, nhưng điều tôi ghét thì tôi lại cứ làm*" (Rm 7,16). Vì thế, muốn đi lên, con người phải cố gắng, phải dùng chính sức mạnh của mình, phải hao tổn năng lực của mình.

2. Quyết tâm cải thiện đời sống.

"*Cải thiện*" hay "*cải tà qui chính*" là nhìn nhận những gì xấu, không tốt đẹp trong đời sống chúng ta, và từ đó là từ bỏ chúng, quay lưng lại với chúng. Nói khác đi là thẳng thắn đối diện với tội lỗi trong đời sống của ta, rồi cương quyết không bao giờ tái phạm nữa. "*Cải thiện*" là đối diện với những khuynh hướng xấu trong đời sống chúng ta và làm một cái gì để sửa đổi những khuynh hướng đó.

Léon Tolstoi đã nói không sai: "*Mọi người đều nghĩ đến chuyện thay đổi nhân loại, nhưng không ai nghĩ đến chuyện thay đổi chính mình*".

3. Phải đề cao cảnh giác.

Mùa Chay là thời gian hồi tâm, trở về với Chúa để định hướng cho tương lai. Mùa Chay cũng là lúc dừng lại để nhận ra những cám dỗ, những chạm bẫy đang bủa vây. Nguyên tắc bất di bất dịch là : "**Cẩn tắc vô ưu**", cẩn thận đề phòng thì không sợ sa ngã, khỏi phải buồn phiền. Trong thư gửi cho tín hữu Corintô, thánh Phaolô đã nhắc đến nguyên tắc này khi Ngài nói: "*Ai tưởng đứng vững, coi chừng kéo ngã*" (1Cr 10,12).

Truyện : Chạm bẫy của người Eskimô

Người Eskimô bắc cực có một cái bẫy chó sói rất độc đáo, để lấy bộ lông làm áo da thú.

Thợ săn cáo mài một con dao thật sắc, lưỡi dao mỏng và bén đến độ chỉ cần vuốt nhẹ là cắt da lòe thấu xương. Họ nhúng con dao ấy vào trong máu súc vật, rồi đem ra ngoài trời tuyết lạnh cho mau đông lại. Họ làm như thế nhiều lần cho đến khi con dao bọc toàn máu.

Khi trời nhá nhem tối, họ đem ra cắm ngoài cánh đồng tuyết. Với cái mũi rất thính của loài sói bắc cực, nó đánh hơi được mùi máu tươi đông lạnh. Vội vàng chạy tới liếm liếm để, liếm tới tấp, liếm điên cuồng cho đến khi lưỡi mình đã bị dao cắt đứt mà vẫn sung sướng liếm dòng máu tươi, không biết mình đang liếm máu của chính mình.

Càng say máu, sói càng liếm cuồng điên, cho tới khi kiệt sức rồi lăn ra mà chết.

4. Cần sự trợ lực của Chúa.

Trong kinh Lạy Cha chúng ta đọc: "*Xin chớ để chúng con sa chước cám dỗ*", có nghĩa là Chúa dạy chúng ta phải cầu nguyện xin Chúa ban ơn trợ lực để chúng ta khỏi thua chước cám dỗ. Ma quỷ luôn rình rập làm hại chúng ta, chúng ta phải nhớ lời thánh Phêrô nhắc nhở: "*Anh em hãy sống tiết độ và tỉnh thức, vì ma quỷ, thù địch của anh em, như sư tử gầm thét, rảo quanh tìm mồi cắn xé. Anh em hãy đứng vững trong đức tin mà chống cự*" (1 Pr 5,8-9a). Chúng ta cũng phải nhớ đến thân phận yếu hèn của mình mà tin cậy vào ơn Chúa vì chính Chúa đã nói : "*Không có Thầy, các con không làm được gì*" (Ga 15,5).

Những gương chiến đấu tốt đẹp chống lại ma quỷ còn để lại cho chúng ta nơi các thánh. Ma quỷ đã hiện ra nhiều lần dưới nhiều hình quái ghê sợ để buộc thánh Antôn bỏ cuộc, nhưng ngài đã xua đuổi và trở nên tổ phụ đời sống tu trì. Về đêm, trong im lặng, ma quỷ quấy phá thánh Gioan Vianney trong 35 năm, ngài vẫn đứng vững dưới sự trợ lực của Chúa.

Một vị thánh kia có lần được thấy ma quỷ khi đi qua một tu viện và thấy nhiều quỷ ngồi ở mỗi góc, cả ở nhà nguyện nữa. Vị thánh đó đi ra phố và thấy rằng chỉ có một thằng quỷ đi cám dỗ mà thôi. Vị thánh đó hỏi tại sao thì quỷ trả lời: "*Chỉ một thằng quỷ cũng đủ cám dỗ các linh hồn ở ngoài phố, vì họ không cố gắng chống lại, chứ còn để bắt được một linh hồn lành thánh thì cần cả một đạo binh quỷ kia*".

Nếu chúng ta bị cám dỗ thì có nghĩa là linh hồn chúng ta đang lớn mạnh đó. Nếu Chúa để cho chúng ta bị cám dỗ, thì Ngài cũng ban cho chúng ta đủ sức mạnh để nói, như Chúa chúng ta đã phán: "*Hỡi Satan, hãy xéo đi*". Và chúng ta sẽ thấy dễ chịu khi nghe câu cuối cùng của bài Tin mừng: "*Bấy giờ ma quỷ bỏ Ngài và có các thiên thần đến hầu cận Ngài*".

Lm Giuse Đình lập Liễm

Giáo xứ Kim phát

Đà Lạt